

آمبولی ریه

آمبولی ریه (PE) عبارت است از انسداد شریان ریوی یا یکی از انشعابات آن توسط (ترومبوز) یا لخته ای که منشاء آن مکانی در سیستم وریدی ، و یا از قلب راست است. در این صورت تبادل گاز در ناحیه مسدود شده مختل و یا از بین می رود.

عوامل ایجاد کننده :

اغلب به دلیل جا به جایی یا تکه تکه شدن لخته ها اتفاق می افتد. عوامل دیگری منجر به ایجاد آمبولی ریوی می شوند که عبارتند از : هوا ، چربی ، مایع آمنیوتیک و سپتیک (ناشی از تهاجم باکتری به ویروس).

علائم بالینی :

علائم وابسته به اندازه و محل قرارگیری لخته دارد. تنگی نفس شایعترین و پس از آن درد قفسه سینه نیز شایع است. دیگر علائم عبارتند از :
اضطراب ، تب ، ضربان قلب سریع ، دلهره ، سرفه ، تعریق شدید ، داشتن خلط خونی و سنکوپ(غش کردن) را می توان نام برد. شایعترین علامت تاکی پنه (تنفس تند و سریع) می باشد.

هدف درمانی عبارت است از :

حفظ عملکرد قلب و ریه در حد قابل قبول (تا برطرف شدن لخته) و جلوگیری از عود آمبولی جراحی ممکن است به منظور بستن ورید بزرگ منتهی به قلب و ریه (ورید اجوف) یا قرار دادن یک صافی در داخل آن برای جلوگیری از عبور لخته ها به سمت قلب لازم باشد.(به ندرت)

ب (داروها:

* داروهای ضد انعقاد در جهت حل کردن لخته و جلوگیری از ایجاد دوباره آن . سطح داروهای ضد

انعقاد باید بطور مرتب اندازه گیری شود تا اطمینان حاصل شود سطح آن ها در حد مطلوب و بی خطر است.از عوارض جانبی ضد انعقادها ، می توان خون مردگی و خونریزی را نام برد.

* تجویز اکسیژن در صورت نیاز

* آنتی بیوتیک ها در موارد آمبولی عفونی

ج (فعالیت :

تا هنگام برطرف شدن علائم التهابی ناشی از لخته شدن خون در بستر استراحت نمایید.در طی استراحت در بستر اندام های تحتانی را به طور مرتب حرکت دهید تا به جریان یافتن خون در آن ها کمک شود.

د) رژیم غذایی :

رژیم خاصی نیاز نیست

اگر شما یا یکی از اعضاء خانواده تان دارای علائم آمبولی ریه باشید این حالت یک اورژانس است.
در این شرایط به پزشک خود مراجعه نمایید.

بروز موارد زیر در طی درمان :

درد قفسه سینه – سرفه همراه خلط خونی –
کوتاهی نفس – تشدید تورم و درد ساق پا – پس
از جراحی هر چه سریعتر حرکت اندام های
تحتانی و راه رفتن را شروع کنید.

خودداری از استعمال دخانیات , بخصوص در خانم
های ۳۵ سال به بالا که قرص ضد بارداری مصرف
می کنند.

اجتناب از جراحی های غیر ضروری . در این موارد
از روش های دیگری غیر از جراحی استفاده کنید.

روش های پیشگیری از عود ترومبوز وریدهای

عمقی و آمبولی ریه

* پوشیدن جوراب های ضد آمبولی تا زمان تجویز

* از انداختن پاها روی هم در هنگام نشستن و یا
نشستن های طولانی مدت خودداری کنید.

* نشستن طولانی مدت ممنوع است . زیرا خم
شدن مفصل ران , ورید های بزرگ پا را فشرده
می کند.

* هنگام مسافرت , مرتبا تغییر پوزیشن دهید ,
قدم بزنید , و تمرینات فعال را انجام دهید. مثلا
هنگام نشستن , پاها و زانو ها را حرکت دهید.و یا
پاها بالاتر از ران قرار گیرد.

* در هنگام خوابیدن پاها را بالاتر از سطح بستر
قرار دهید.

* مایعات بنوشید بخصوص وقتی هوا گرم است.
تا از افزایش غلظت خون به دلیل کمبود دریافت
مایعات , جلوگیری کند.

* اطلاع درد پا یا ساق پا , تورم و یا ادم پا که
می تواند بدنبال ترومبوز اندام تحتانی باشد.

* اطلاع از علائمی چون **تنفس** دشوار یا
پرزحمت و کوتاه – درد قفسه سینه – ضربان
قلب سریع – سرفه – سنکوپ(غش کردن) –

تعریق شدید و داشتن خلط خونی که ناشی از
مشکلات ریوی ناشی از آمبولی ریه می باشد.

* در صورت لزوم و داشتن علائم و نشانه های
تنفسی با اورژانس ۱۱۵ تماس بگیرید.

منبع :

– بیماری های قلب و عروق – دکتر ابراهیم نعمتی پور با همکاری

اساتید دانشگاه های علوم پزشکی کشور – ویراست دوم ۱۳۹۹

– برونر و سودارث – پرستاری داخلی و جراحی – قلب و عروق

و گردش خون – ویراست پانزدهم ۲۰۰۲